

Lo Catalanista

Diari defensor dels interessos morals y materials de Catalunya

La correspondencia al Director. | Los originals no 's tornan

Direcció y Redacció: CALDERÓN, 36

Administració: PLASSA Sant ROCH, 11

Representació Administrativa á Barcelona

Llibreria de Alvar Verdaguer Rambla Mitj, 5

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Sabadell.	4 rals al mes.
Fora.	14 " trimestre
Un número sol.	5 céntims.
Anuncis á preus convencionals.	

GANGAS. — Pera vendrer.
Duas prempsas pera enfardar.

Una pastera ab tots sos accessoris.

Una tampa pera forn ab tots sos accesoris.

Una máquina y caldera de vapor de dos caballs de forsa,
sistema «Corliss», alta presió, casi nova.

Tot en bon estat y á preus reduhidíssims.

Informarán: Arrabal de dins, 22. — SABADELL

Pianos. — Afinacions y reparacions
E. LLADO

== Calderón, 18. — Sabadell ==

Teatro Principal. — Está en venda un dels millors
palcos del 1.º pis d'aquest
Teatro. En la Administració d'aquest diari donarán mes detalls.

Ganga. — Per retirarse del negoci 's ven una acre-
ditada botiga de gorras,
situada á la RAMBLA, N.º 41.

Pera més informes en lo mateix establiment.

A "LA BANDERA CARLISTA"

VI Y ÚLTIM

De lo exposat en l' anterior article se 'n deduheix prou bé quan precisa es la norma del Catalanisme militant en la qüestió relligiosa.

Aquest no pot, no deu despendrers de son caràcter armonisador pera unir en un sol, contra 'ls enemichs de Catalunya, los esforços de tots los bons patricis, sigan aquestos del color ó tendencia política, relligiosa ó social que 's vullga, mentres no tráctin de perjudicar ab ella la mateixa finalitat patriótica. Y 'l cert es que 'ls antecedents y la historia del Catalanisme abonan per ara tan bell caràcter. Son varias las ocasions en que á conseqüencia de disposicions ó lleys gubernativas perjudicials al Principat, hem conseguit reunir l' esforç de todas las classes y de tots los partits contra l' esperit absorvent del centro de la nació; y no sempre nostra iniciativa y nostres esforços han sigut infructuosos. Sense anar mes lluny, pot ben assegurar-se que si la campanya del Códich Civil lográ deturar lo cop mortal que ab aquest preparava 'l Centralisme á Catalunya, á la abnegació y esprit armonisador dels elements catalanistas pot tan sols deures, puig baix sa mediació y direcció s' organisá la imponent protesta de nostre terra en que igual part hi prengueren los elements mes avansats que 'ls mes retrógados del pahis. Precisament en varis dels *meetings* ab tal propòsit organisats, recordém que fins hi intervingueren los mateixos amichs del colega, fent costat ab los enemichs mes oposats, los federalis. y sense cap escrúpol uns ni altres, porque tenian al Catalanisme per patriótic llas d' unió: aixís á la Bisbal hi peroraren en una mateixa sessió y desde 'l mateix lloch, don Marian Fortuny, nocalista, don Joan de Deu Trias, carlí, y don Joseph M.ª Vallés y Ribot; federal, tenint per companys als champions de la *Lliga*, don Ferrán Alsina, don Narcís Verdaguer y Callís y algún altre que ara no recordém.

Si 'ls redactors del colega aproban, com es de creure, aquella actitud de sos correligionaris, contin ara que Catalunya 's veu cada dia mes amenassada y fins maltractada ab armas tan ó més funestas que la del referit Códich Civil, atenent á lo qual, si 'l perill está sempre en peu, la tolerancia corresponent en qüestions patrióticas s' imposa sempre, fins que 'l perill haigi sigut vensut y reconqueridas la dignitat y la llibertat de Catalunya; lo qual no vol dir que entre tant hagi de renunciar ningú á sas ideas ni molt menos á sas creencias, las quals pot ostentar, practicar y fins propagar de la millor manera que sápigam, aixó sí, sense tractar d' imposarlas á sos companys de causa.

Sentat aixó, precisa, donchs, reconeixer que no es cap *heretgia* l' admetre lo concurs dels elements avansats en la obra de defensar los drets é interessos de Catalunya contra l' esperit absorvent dels governs cen-

tralistes. Pū'g existint, a'xis com a'xis, una colla de gent que s' han prés á moda lo fer gala d' impietat y excepticisme, alguns perque ho senten, altres perque ho veuen fer, lo cert es que abans de dedicarse á propagar son anti-clericalisme, val més, fins pera la Relligió, mateixa, que s' entregu'n en cós y ánima á las corrents generosas del patriotisme, dintre las quals poden fer algun bé á la societat. Després de tot, lo fet es fet: una generació mes ó menos numerosa es ó 's considera excéptica en Relligió. ¿L'hem de rebutjar, donchs, quan s' aculli á la Patria? ¿O será més caritatiu abandonarla al imperi de sas passions excitantias encara al desbordament y al desenfré? Una sentència, no sabém si gayre ortodoxa, afirma que, a'xis com no hi ha ningú absolutament bó (encara que molts s' ho pensin), apenas pot trobarse algú que siga absolutament dolent: en termes generals pot ben acceptarse, y, conforme á ella, creyém un acte de misericordia y bon acert l' aprofitar pera la societat y pera la Pátria la part sana de cada entranyeta.

A'xis com a'xis, y digan lo que vullgan los intranzigents, monárquichs ó republicans, avansats ó retrógados, Catalunya pera aixecarse de son actual enisopiment é indigne estat, necessita de tots los seus fills, grans y petits, sabis y tontos, verts y m' durs. Despreciar als uns ó als altres perque pensan ó senten d' aquesta ó altra manera en religió ó en filosofia, fora insigne temeritat que pagaria nostra terra ab sa eterna esclavitut ó miseria. Sosténir aixó ab criteri intranzigent equival á condemnar totas las associacions d' interessos materials perque en ellas s' hi han d' ajuntar las activitats y esforços dels homes mes oposats en religió y en política. Sense por d' errar, pot assegurar-se que dintre la important associació de Barcelona *Foment de la Producció Nacional*, hi han una pila de descreguts y de masons que, junt ab los bons católichs defensen los interessos industrials de Catalunya. ¿Peca, donchs, en bona ortodoxia, lo católich que acut al *Foment* á fer fructuosas sas iniciativas particulars per medi de la associació, á fi de defensar son pá y 'l de sa familia contra la imprevisió é ignorancia ó mala fé dels Guberns centrals? Apart d' aixó, hi han circumstancias que s' imposan per sa propia gravetat, y en las quals lo triar fora bogeria. A'xis, per exemple, ¿creu lo colega que li hauria sigut fácil á en Carlos VII en la última guerra civil expurgar sos exércits, que 's deyan exércits defensors de la Relligió, de tots los aventurers, malfactors y assessins que hi figuravan y que tantas vegadas li han retret los enemichs de la sua causa? De segur que al Pretendent may li passá pel cap rebutjarlos, celebrant ben al contrari desde 'l fondo de son còr que no s' haguessin aplegat ab los demés aventurers, malfactors y assessins que figuravan en las hosts dels cristins; cap y á la fi, devia pensar prou feyna tinch en bátreu ab los enemichs del devant que hagi de crearmen de nous al men costat mateix y en tan criticas circumstancias.

Finalment, y sintetisant pera terminar, a'xis com los carlins sols vo-

len la autonomia de Catalunya *basada en la Unitat Catòlica*, y si no, nó; nosaltres desitjém la autonomia de Catalunya per sa propia virtut, perquè tenim confiança en la sensatés y en los sentiments honrats de nostre poble. Aixís com ells prefereixen, tant per tant, que si hem d' arribar á la tolerancia de cultes, á la llibertat de pensament y fins á la separació entre la Iglesia y l' Estat, nos vinguin imposats pel jou odiós é inapelable del centralisme, en qual cas pera res s' haurá contat ab lo consentiment del nostre país; nosaltres, tant per tant, nos estimém més que brotin en tot cas per la voluntat de Catalunya autònoma, puig, al menos, al tocarne las conseqüencias, se trobaria ella mateixa responsable de sas propias accions, y la esmena de son procedir la tindria á tot hora al alcanse de sa má y de son voler. Aixís com los tradicionalistas catalans, atés lo rigorisme de sa fórmula regionalista *in-partibus* s' estimarian més fins lo règimen de la impietat y 'l menyspreu oficial de la Relligió dins del centralisme, á qual estat se camina á passos de gegant, que no pas lo règimen de la impietat y 'l menyspreu oficial de la Relligió dins del centralisme, á qual estat se camina á pasos de gegant, que no pas lo règimen del *statu quo* aprovat en la Constitució de Manresa, ab Catalunya autònoma; nosaltres, los catalanistas, preferim, fins en igualtat de condicions, la llibertat y 'l benestar material (penyora del benestar moral) de nostra terra. En una paraula: aixís com los companys de «La Bandera Carlista» no posan condicions pera viurer dins del actual tiránich sistema centralista, acceptant, si no ab gust ab resignació quan ménos, tota la degeneració possible dels sentiments religiosos en las esferas del poder y en las del poble, mentres que pera viurer dintre de sa Patria digna y lliure sols troban una solució y una base y un medi, lo de proclamar indiscutiblement y sense reserves la *unitat catòlica* (encara que pogués ser á despit de una gran part del poble catalá); nosaltres pensém totalment al revés, puig ab la Catalunya lliure y mestressa de sas accions no demaném altra cosa sino que Deu conservi á la nostra rassa 'l seny y la rectitut que li han sigut fins ara característichs, ab los quals estém segura que *fará da se*, mentres que dins de la actual Espanya castellana, parlamentaria y xorca d' activitat y d' ideals, no sabém trobarhi un arbre que siga prou ayρός, prou esbelt, pera penjarhi lo cos extenuat y defallit de nostra desventurada Catalunya.

*
* *

Després de totes aquestas explicacions que ab gust hem dat al colega y sos amichs pera que vegin ben clara nostra actitud y compreguin ab precisió tot l' aleans del criteri catalanista, nos plau ara contestar categòricament á sa pregunta sobre si acceptém ó nó 'l *Syllabus*.

Sí, senyors de «La Bandera Carlista», l' autor d' aqueixas ratllas l' accepta ab tota sa puresa, y potser ab menos limitacions ó regateigs que 'ls mateixos carlins, á judicar per la *condicionalitat* de sa sumissió als manaments del Sant Pare; però consti bé que aixó no vol dir que l' ac-

ceptin igualment tots los adherits al Catalanisme militant, per las poderosas rahons acabadas d' exposar.

Després de tot, una cosa 'ns conforta, y es que la fermesa de la nostra fé es tál que tenim la conciencia de poder cumplir igualment nostres debers relligiosos ab *unitat catòlica intolerant* com en mitj de la mes perfecta llibertat de cultes; per quina rahó, ab noble desitj, però sense contraproduhents impaciencias preguém molt sovint á Deu que armonisi la solució dels dos problemas relligiós y patriótic, logrant aixís, en sa soberana omnipotencia la suma de dos valiosos beneficis que las passions dels homens no permeten cercar, actualment en nostra terra, sinó poch á poch y per parts.

SECCIÓ REL·LIGIOSA

Sants d' avuy.—Santa Eularia verge, filla y patrona de Barcelona abont sufrí lo martiri en temps del Emperador Diocleciá; Sants Damiá soldat martir; Sants Modest y Armóni marts. y Sants Antoni y Gaudenci bisbes.

La missa en honor de Santa Eularia.

La Epistola es del cap. LI del Ecclesiástich.

Lo Evangeli es del cap. XXV de Sant Mateu.

Parroquia de Sant Feliu.—A las deu missa solemne en honor de Santa Eularia á expensas de varias devotas, missas per Joan Torras Crispí, Maria Girbau Vda. de Torras, Quirse Masjoan y Joan Casanovas Sallarés.

Parroquia de la Concepeió.—A las sis missa per Pau Pujol Pratjussá.

Notas oficials

En lo Registre Civil d' aquesta ciutat s' han fet las següents inscripcions durant lo dia 11.

Naixements: Joseph Got Niubó.—Miquel Raballat Aymerich.—Joan Bautista Gili Oliver.—Salvador Company Ripoll.—Candelera Freixinet Peig.

Defuncions: Joseph Guitart Fortuny, viudo, 66 anys.

NOVAS

Avuy, á las 10 del matí, tindrà lloch en lo Municipi, sessió pública extraordinaria pera donar lectura y tancar resoltament las llistas ja rectificadas dels joves d' aquesta ciutat perteneixents al reemplás actual, resolguentse seguidament quantas reclamacions se presentin als noms anotats en ditas llistas.

Ahir á mitj dia fou administrat lo Sant, Viátich al conegut farmacéutich don Esteve Aguilar, á causa del grave estat en que 's troba.

Per més que sa avansada edat no faigi alimentar gayres il·lusions, esperem que Deu nostre Senyor li donará un bon remey pera la malaltia que l'aclapara.

Y de pas fem constar que ha sigut comentat molt favorablement lo fet d'acompanyar á Nostre Amo, dos agents d'ordre públich, fent guardia d'honor al Rey de cels y terra.

Segons tenim entès, la Junta del Sindicat de filadors, ha acordat augmentar altra vegada lo preu dels fils pentinats en un tant per cent que compensi en part la persistència dels canvis y l'alsa en la cotisació dels pentinats en la subasta de Londres.

Per aquest motiu sembla que las casas totas de filatura de Sabadell, Tarrasa y Barcelona venen desde are uns dos rals mes car en kilo, ajustantse á las ordres de la Junta del Sindicat.

Se 'ns demana fem públich que en lo sorteig de una nube de seda, efectuat fa poch, sortí premiat lo n.º 1, poguent passar á recullirla á casa don Francisco Ferrán, carrer de S. Olaguer, n.º 87.

Demá tindrà lloch en lo teatro Euterpe un extraordinari ball de nit á benefici de las victimas de las últimas inundacions del plá de Barcelona.

Lo programa está á càrrech de la reputada *Banda del Regiment de Navarra* y la platea estará decorada y alfombrada.

Los diputats de la Assamblea de Creta han dirigit als almiralls de las potencias una enérgica protesta explicant la veritat de lo ocorregut en los desordres de Candia. Fan constar en aquest document que 'ls turchs cometen tota mena d'excessos y fan victimas als cristians d'una pila de vexacions insuportables. Las propietats dels cristians situadas fora del cordó militar han sigut totalment destruhidas, arrasats los edificis y violats los cementiris; gosant los mussulmans de llibertat complerta en sas excursions y éstant protegits en los seus pillatges per las tropas turcas. Y acaban declarant los diputats cretenchs que, malgrat los seus esforços pera evitar represalias, aquestas no tardarán á venir si no 's posa prompte remey á la situació dels cristians de Candia.

En lo teatro Euterpe se posaren en escena lo dijous passat *Agua, azucarillos y aguardiente*, obtenint un desempenyo regular.

Estreno de *El primer reserva*. Obreta molt moguda ab situacions cómicas ben trobadas si be ab algún recurs que no es gens nou, plena de xistes de bona mena, y ab algún número de música alegre, logra 'ls propòsits d'aquest género, fer passar un bon rato al espectador.

La Viejecita desempenyo bo com sempre.

Los dijs de feyna va poca gent al teatro pro sembla que tinguin empenyo en que n' hi vaja menos, treyentnosen á tres quarts de una. Aixó es un abús.

Ahir se rebé un telégrama en aquesta ciutat que si be en sí no revesteix importancia pot, no obstant, calificarse de sancional per referirse á un fet d' un any enrera y sobre 'l qual se feren molts comentaris.

Dit telégrama diu haber sigut absolt per lo Tribunal Suprém Joan Sastre, qu' havia sigut condemnat á dotze anys y un dia de presiri per la Audiencia de Barcelona.

Lo senyor Pérez Díaz, son abogat defensor, ha tingut la habilitat de convencer á dit Tribunal de que 'l crim comés per en Sastre fou en defensa pròpia, cosa que desconegué lo Jurat lo dia de la vista en l' Audiencia de Barcelona y que segons sembla del procés incoat en virtut d' aquell desgraciat cás.

Lo senyor Fiscal del Tribunal Suprém s' ha mostrat enterament conforme ab la defensa de dit Sastre en lo brillant informe del senyor Pérez Díaz demanant l' absolució.

Aquesta noticia causá bona impressió en aquesta ciutat, ahont en Joan Sastre conta ab molts amistats y 'l qual sabém que avuy sortirá de la pressó de Barcelona en llibertat.

Demá diumenge á la nit tindrà lloch en lo teatro Camps de Recreo lo benefici dels directors de la companyia de sarsuela que ha treballat durant aquesta temporada en lo teatro Euterpe, Srs. Vega y Bosch, prenenthi part la societat coral *La Americana* y qual programa s' anunciará oportunament.

L' Ajuntament de Vitoria ha adquirit una máquina transplantadora d' arbres.

Aquesta máquina es la primera que s' ha construït á Espanya.

Lo preu de transplantament de cada arbre puja á 10 pessetas, inclouent en aquesta quantitat la preparació del «cepellón», obertura del clot y totas las demás operacions del transplantament.

Aquesta nit tindrà lloch en aquesta ciutat los primers balls de disfresas en los següents locals:

Teatro Euterpe, ab la orquesta *Muixins*.—Teatro Camps de Recreo, ab la orquesta *Chapi*.—Círcol Federal, ab la orquesta *Tarrasense*.—Centro Industrial, ab la orquesta *La Lira*.—Casino de la fusió Republicana (Crúz), ab la orquesta *Fatxendas*.—Saló Sabadellés (Jan), ab la orquesta *Nova Tarrasense*.—Saló Colonial, ab piano.

S' ha constituït á la Bisbal una Associació Catalanista, que porta per títol L' Escut Emporítá.

La novella Associació promet grans serveys á la causa de Catalunya.
¡Avant y sempre avant!

Lo jefe de policia d' aquesta ciutat, don Damiá Llonch, ha sigut nomenat delegat especial del senyor Gobernador de la provincia pera perseguir se jugui als prohibits en lo terme de la Creu alta.

L' últim diumenge á la tarde 'ls nostres entusiastas companys En Maspons y Camarasa y En Fuster varen anar á enrahonar de catalanisme á Mollet, haventse congregat ab tal motiu un extraordinari concurs en lo *Centre Catalá* de dita població.

Entre 'ls concurrents hi havia un bon número de 'personas de Santa Perpétua de Moguda, los qui mostraven sos desitjos de constituïrse en agrupació catalanista, no sens avans sentir la veu en reunió pública d' alguns catalanistas.

En tots los que hi assistiren, deixá l' acte celebrat á Mollet, la més fatiguera impressió.

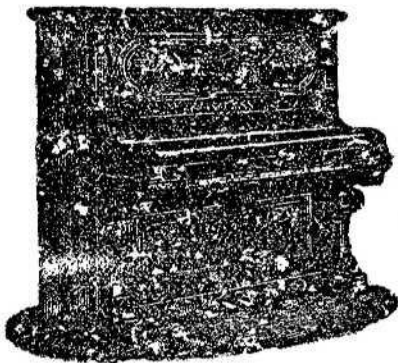
TELEGRAMAS

Madrid, 11, 3 t.—Se diu que 'l fill de Calixto Garcia mori en l' atach de Guamo.

No 's parla de res mes que de la carta de 'n Dupuy de Lome, haventse evitat per are 'l temut conflicte. Està acordat ja 'l nomenament de nou embaixador pero 's guarda molta reserva.

CAMBIS

Londres á 90 dias fetxa	33'25 d.
» á la vista.	33'60 p.
Paris. > >	33'10

Pianos nous y assegurats de tot defecte de construcció per 5 anys. Los nous se venen desde **150 duros** y son construïts ab march de metall, bona pulsació y caudeleros dobles.

Pianos usats n'hi han 5 per a vendre, á preus econòmichs

Aquesta casa s' encarrega de tota classe de afinacions y reparacions.

— DIRIGIRSE A —

JOAN COMAS FAURA

Rambla, 93. — SABADELL